Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2025/2252(INI)

6.3.2026

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2025 για το Κόσοβο
(2025/2252(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Riho Terras

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....10

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την έκθεση της Επιτροπής του 2025 για το Κόσοβο
(2025/2252(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Κοσσυφοπεδίου, αφετέρου[1], η οποία άρχισε να ισχύει από την 1η Απριλίου 2016,

– έχοντας υπόψη ότι το Κόσοβο υπέβαλε αίτηση προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις 15 Δεκεμβρίου 2022,

– έχοντας υπόψη την αίτηση του Κοσόβου, της 12ης Μαΐου 2022, για ένταξη στο Συμβούλιο της Ευρώπης,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία-πλαίσιο μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Κοσσυφοπεδίου σχετικά με τις γενικές αρχές για τη συμμετοχή του Κοσσυφοπεδίου σε προγράμματα της Ένωσης[2], η οποία άρχισε να ισχύει την 1η Αυγούστου 2017,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1529 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Σεπτεμβρίου 2021, για τη θέσπιση του Μηχανισμού Προενταξιακής Βοήθειας (ΜΠΒ ΙΙΙ)[3],

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2023/850 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Απριλίου 2023, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1806 περί του καταλόγου τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων υπόκεινται στην υποχρέωση θεώρησης για τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων, και του καταλόγου των τρίτων χωρών οι υπήκοοι των οποίων απαλλάσσονται από την υποχρέωση αυτή[4], όσον αφορά το Κόσοβο, ο οποίος επιτρέπει την απαλλαγή από την υποχρέωση θεώρησης για τους κατόχους βιομετρικών διαβατηρίων του Κοσόβου από την 1η Ιανουαρίου 2024,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1449 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, για τη θέσπιση της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια[5],

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας της συνόδου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στη Θεσσαλονίκη στις 19 και 20 Ιουνίου 2003,

– έχοντας υπόψη τις συνόδους κορυφής ΕΕ-Δυτικών Βαλκανίων, που πραγματοποιήθηκαν στη Σόφια, στο Ζάγκρεμπ και στο Brdo pri Kranju το 2018, το

[1] ΕΕ L 71 της 16.3.2016, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
[2] ΕΕ L 195 της 27.7.2017, σ. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2017/1388/oj.
[3] ΕΕ L 330 της 20.9.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[4] ΕΕ L 110 της 25.4.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/850/oj.
[5] ΕΕ L, 2024/1449 της 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

2020 και το 2021 αντίστοιχα, και τις δηλώσεις τους,

– έχοντας υπόψη τη σύνοδο των ηγετών και ηγέτιδων των Δυτικών Βαλκανίων, της 1ης Ιουλίου 2025, στα Σκόπια της Βόρειας Μακεδονίας, σχετικά με το σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια,

– έχοντας υπόψη τη δήλωση από τη σύνοδο κορυφής ΕΕ–Δυτικών Βαλκανίων της 17ης Δεκεμβρίου 2025,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της Προεδρίας της 16ης Δεκεμβρίου 2025 σχετικά με τη διεύρυνση,

– έχοντας υπόψη τη διαδικασία του Βερολίνου που ξεκίνησε στις 28 Αυγούστου 2014,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα της προεδρίας της συνόδου κορυφής του 2025, που πραγματοποιήθηκε στις 22 Οκτωβρίου 2025, σχετικά με τη διαδικασία του Βερολίνου

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 6ης Οκτωβρίου 2020, με τίτλο «Ένα οικονομικό και επενδυτικό σχέδιο για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2020)0641),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 8ης Νοεμβρίου 2023, με τίτλο «Νέο σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια» (COM(2023)0691),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαρτίου 2024, σχετικά με τις μεταρρυθμίσεις και τις επανεξετάσεις των πολιτικών πριν από τη διεύρυνση (COM(2024)0146),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 4ης Νοεμβρίου 2025, με τίτλο «Ανακοίνωση του 2025 σχετικά με την πολιτική διεύρυνσης της ΕΕ» (COM(2025)0690), η οποία συνοδεύεται από το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Kosovo 2025 Report» (Έκθεση του 2024 για το Κόσοβο) (SWD(2024)0752),

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για την ίδρυση της Ενεργειακής Κοινότητας, η οποία υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Οκτωβρίου 2005 και αποσκοπεί στην επέκταση των κανόνων της εσωτερικής αγοράς ενέργειας της ΕΕ στη Νοτιοανατολική Ευρώπη,

– έχοντας υπόψη την απόφαση 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, της 10ης Ιουνίου 1999, τη συμβουλευτική γνωμοδότηση του Διεθνούς Δικαστηρίου (ΔΔ), της 22ας Ιουλίου 2010, σχετικά με το εάν είναι σύμφωνη με το διεθνές δίκαιο η μονομερής ανακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσόβου, και το ψήφισμα 64/298 της Γενικής Συνέλευσης του ΟΗΕ, της 9ης Σεπτεμβρίου 2010, η οποία αναγνώρισε το περιεχόμενο της γνωμοδότησης του ΔΔ και εξέφρασε ικανοποίηση για την ετοιμότητα της ΕΕ να διευκολύνει τον διάλογο ανάμεσα στη Σερβία και το Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη τη συνεχή ευθυγράμμιση του Κοσόβου με την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας της ΕΕ,

– έχοντας υπόψη την πρώτη συμφωνία σχετικά με τις αρχές που διέπουν την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ της Σερβίας και του Κοσόβου, της 19ης Απριλίου 2013, τις

συμφωνίες της 25ης Αυγούστου 2015, καθώς και τον εν εξελίξει διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ για την εξομάλυνση των σχέσεων των δύο αυτών χωρών,

– έχοντας υπόψη τη συμφωνία των Βρυξελλών της 27ης Φεβρουαρίου 2023 και τη συμφωνία της Οχρίδας της 18ης Μαρτίου 2023, καθώς και το παράρτημα εφαρμογής της,

– έχοντας υπόψη τη συνεχιζόμενη παρουσία και εντολή της υπό νατοϊκή ηγεσία διεθνούς ειρηνευτικής δύναμης στο Κόσοβο (KFOR), η οποία εξακολουθεί να συμβάλλει στη διατήρηση ενός ασφαλούς και προστατευμένου περιβάλλοντος και της ελεύθερης κυκλοφορίας στο Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη την απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2025/1161 του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2025, για την τροποποίηση της κοινής δράσης 2008/124/ΚΕΠΠΑ σχετικά με την αποστολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την επιβολή του κράτους δικαίου στο Κόσοβο, EULEX KOSOVO[6], η οποία παρέτεινε τη διάρκεια της αποστολής έως τις 14 Ιουνίου 2027,

– έχοντας υπόψη την τελική έκθεση της αποστολής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την παρακολούθηση των βουλευτικών εκλογών του 2025 στο Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του σχετικά με το Κόσοβο,

– έχοντας υπόψη τις κοινές συστάσεις που εγκρίθηκαν στη 12η συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ-Κοσόβου, που πραγματοποιήθηκε στις 9 Δεκεμβρίου 2024,

– έχοντας υπόψη τον δείκτη αντίληψης της διαφθοράς της Διεθνούς Διαφάνειας για το 2025·

– έχοντας υπόψη τον Παγκόσμιο Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου των Δημοσιογράφων Χωρίς Σύνορα για το 2025,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A10-2026),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πολιτική διεύρυνσης αποτελεί ένα από τα πλέον αποτελεσματικά μέσα εξωτερικής πολιτικής της ΕΕ και συνιστά στρατηγική γεωπολιτική επένδυση στη μακροχρόνια ειρήνη, σταθερότητα και ασφάλεια στο σύνολο της ηπείρου·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα και το κράτος δικαίου αποτελούν θεμελιώδεις αξίες της ΕΕ·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κάθε χώρα της διεύρυνσης κρίνεται με βάση τις επιδόσεις της· λαμβάνοντας υπόψη ότι το χρονοδιάγραμμα και η πρόοδος της προσχώρησης καθορίζονται από την εφαρμογή των αναγκαίων μεταρρυθμίσεων και τη συμμόρφωση

[6] ΕΕ L, 2025/1161 της 6.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1161/oj.

με το σύνολο των κριτηρίων και των κοινών ευρωπαϊκών αξιών·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πορεία του Κοσόβου προς την ένταξη στην ΕΕ εξαρτάται επίσης από την ομαλοποίηση των σχέσεων με τη Σερβία·

Δέσμευση για την προσχώρηση στην ΕΕ

1. εξαίρει τη συνεχή δέσμευση του Κοσόβου για προσχώρηση στην ΕΕ, η οποία αντικατοπτρίζει μια σαφή στρατηγική γεωπολιτική επιλογή και ένα υψηλό επίπεδο στήριξης της ευρωπαϊκής πορείας του Κοσόβου από τους πολίτες·

2. επαναλαμβάνει την ακράδαντη πεποίθησή του ότι το μέλλον του Κοσόβου βρίσκεται στην ΕΕ, ιδίως δεδομένης της τρέχουσας γεωπολιτικής δυναμικής στην περιοχή, των ραγδαίων σημαντικών αλλαγών στην παγκόσμια πολιτική και του αυξανόμενου ανταγωνισμού με αυταρχικά καθεστώτα·

3. χαιρετίζει τον σχηματισμό της νέας Συνέλευσης και Κυβέρνησης του Κοσόβου στις 12 Φεβρουαρίου 2026, μετά τις πρόωρες βουλευτικές εκλογές που διεξήχθησαν τον Δεκέμβριο του 2025 και μετά από ένα και πλέον έτος πολιτικού αδιεξόδου· εκφράζει, ωστόσο, τη λύπη του για την παράλυση της πολιτικής διαδικασίας κατά τη διάρκεια του 2025, με αποτέλεσμα ένα «χαμένο έτος» για το Κόσοβο· εκφράζει επίσης τη λύπη του για την αποτυχία της Συνέλευσης να εκλέξει νέο Πρόεδρο εντός της συνταγματικής προθεσμίας, ωθώντας έτσι τη χώρα προς νέες εκλογές· σημειώνει τη διάλυση της Συνέλευσης με προεδρικό διάταγμα στις 6 Μαρτίου 2026·

4. χαιρετίζει, επιπλέον, την κύρωση από τη Συνέλευση του Κοσόβου των συμφωνιών στο πλαίσιο της διευκόλυνσης μεταρρυθμίσεων και ανάπτυξης στις 13 Φεβρουαρίου 2026·

5. τονίζει ότι η αξιόπιστη διεύρυνση απαιτεί σταθερή μεταρρυθμιστική δυναμική και καλεί το Κόσοβο να εντείνει την πρόοδό του όσον αφορά την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων που σχετίζονται με την ΕΕ, ιδίως στον τομέα του κράτους δικαίου και των θεμελιωδών ελευθεριών· τονίζει ότι η εκ νέου ιεράρχηση αυτών των μεταρρυθμίσεων είναι απαραίτητη προκειμένου το Κόσοβο να επανέλθει σε τροχιά ένταξης στην ΕΕ·

6. υποστηρίζει την αίτηση που υπέβαλε το Κόσοβο, τον Δεκέμβριο του 2022, για προσχώρηση στην ΕΕ, καλεί τα πέντε κράτη μέλη που δεν αναγνωρίζουν την ανεξαρτησία του Κοσόβου να κινηθούν προς την κατεύθυνση της αναγνώρισης, επιτρέποντας στο Κόσοβο να προχωρήσει επί ίσοις όροις με άλλους υποψηφίους·

7. επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή του στην αίτηση προσχώρησης του Κοσόβου στο Συμβούλιο της Ευρώπης και στο σχέδιο στρατηγικού προσανατολισμού της χώρας να ενταχθεί στο πρόγραμμα του ΝΑΤΟ «εταιρική σχέση για την ειρήνη»·

8. επαινεί τη συνεχιζόμενη πλήρη ευθυγράμμιση του Κοσόβου με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της συνεχιζόμενης εφαρμογής των περιοριστικών μέτρων της ΕΕ κατά της Ρωσίας και της Λευκορωσίας, και τη σαφή καταδίκη του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας·

9. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη σταδιακή άρση των μέτρων της ΕΕ κατά του

Κοσόβου από τον Μάιο του 2025, και ζητεί την άμεση άρση των υπόλοιπων μέτρων, τα οποία δεν είναι πλέον δικαιολογημένα και εξακολουθούν να έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην κοινωνία του Κοσόβου· σημειώνει ότι ο αντίκτυπος αυτός είναι ορατός σε ολόκληρη την κοινωνία και έχει επηρεάσει ιδιαίτερα τις τοπικές κοινότητες, τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)·

Δημοκρατία και κράτος δικαίου

10. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συνολικά θετική αξιολόγηση της διεξαγωγής κοινοβουλευτικών και τοπικών εκλογών το 2025, επισημαίνοντας ότι διεξήχθησαν με ειρηνικό, ανταγωνιστικό και συμπεριληπτικό τρόπο·

11. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη συμμετοχή των Σέρβων του Κοσόβου στις βουλευτικές και τοπικές εκλογές του 2025 και για τους τέσσερις νεοδιορισθέντες Σέρβους δημάρχους που διαδέχθηκαν τους Αλβανούς προκατόχους τους στους δήμους σερβικής πλειοψηφίας·

12. εκφράζει τη λύπη του για τις συνεχιζόμενες προσπάθειες πολιτικοποίησης ανεξάρτητων θεσμών, συμπεριλαμβανομένης της άσκησης πίεσης στην Κεντρική Εκλογική Επιτροπή, και για τις ελλείψεις διακυβέρνησης στο πλαίσιο της Ανεξάρτητης Επιτροπής των Μέσων Ενημέρωσης·

13. εξακολουθεί να ανησυχεί για την περιορισμένη εφαρμογή της στρατηγικής για το κράτος δικαίου και την ανεπαρκή παρακολούθηση των μεταρρυθμίσεων, την ελλιπή σύνθεση του Δικαστικού Συμβουλίου του Κοσόβου και του Εισαγγελικού Συμβουλίου του Κοσόβου, καθώς και για τις καθυστερήσεις στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της δικαιοσύνης·

14. εκφράζει την ανησυχία του για την περιορισμένη πρόοδο στην καταπολέμηση της διαφθοράς συνολικά· σημειώνει με ανησυχία την πτώση του Κοσόβου στην κατάταξη του παγκόσμιου δείκτη διαφθοράς για το 2025, όπου καταλαμβάνει την 76η θέση μεταξύ 182 χωρών και εδαφών, τρεις θέσεις χαμηλότερα από ό,τι το 2024, αντιστρέφοντας την προηγούμενη τάση σταδιακής βελτίωσης·

15. εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι έχει σημειωθεί κάποια πρόοδος στην καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος· ζητεί την ταχεία έγκριση εθνικής στρατηγικής και σχεδίου δράσης κατά του οργανωμένου εγκλήματος·

16. επαινεί τον συνεχή ρόλο της EULEX στην παροχή βοήθειας προς τις αρχές του Κοσόβου για τη δημιουργία βιώσιμων και ανεξάρτητων θεσμών κράτους δικαίου·

Θεμελιώδεις ελευθερίες και ανθρώπινα δικαιώματα

17. σημειώνει ότι, ενώ το νομικό και θεσμικό πλαίσιο για τα ανθρώπινα δικαιώματα έχει σε γενικές γραμμές θεσπιστεί, η εφαρμογή παραμένει ανεπαρκής·

18. τονίζει την ανάγκη να ενισχυθεί η εφαρμογή της νομοθεσίας για τη διασφάλιση των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μη πλειοψηφικές κοινότητες·

19. σημειώνει το πλουραλιστικό τοπίο των μέσων ενημέρωσης του Κοσόβου, αλλά

εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη προόδου όσον αφορά τη διασφάλιση της ελευθερίας της έκφρασης· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η κατάταξη του Κοσόβου όσον αφορά την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης επιδεινώθηκε κατά 24 θέσεις και βρίσκεται στην 99η θέση του Παγκόσμιου Δείκτη Ελευθερίας του Τύπου για το 2025·

20. επαναλαμβάνει την ανησυχία του για τις επιθέσεις και τις απειλές κατά δημοσιογράφων και εργαζομένων στα μέσα ενημέρωσης· ζητεί βελτιωμένη διωκτική αντίδραση και ευθυγράμμιση της νομοθεσίας που σχετίζεται με τα μέσα ενημέρωσης με το κεκτημένο της ΕΕ και άλλα σχετικά διεθνή πρότυπα·

21. τονίζει την ανάγκη να διασφαλιστεί η βιώσιμη χρηματοδότηση και η ανεξαρτησία του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα· ζητεί ισορροπημένη και αντιπροσωπευτική εποπτεία της ραδιοτηλεόρασης του Κοσόβου, του δημόσιου ραδιοτηλεοπτικού φορέα του Κοσόβου·

22. εκφράζει την ανησυχία του για την αυξανόμενη παραπληροφόρηση σχετικά με τις διεθνοτικές εντάσεις που διασπείρονται από ξένους παράγοντες, ιδίως κατά τη διάρκεια προεκλογικών περιόδων· ζητεί ενισχυμένη θεσμική αντίδραση και βελτίωση του γραμματισμού στα μέσα επικοινωνίας·

Συμφιλίωση και σχέσεις καλής γειτονίας

23. υπενθυμίζει ότι η εξομάλυνση των σχέσεων με τη Σερβία και η εφαρμογή των δεσμεύσεων στο πλαίσιο του διαλόγου Βελιγραδίου-Πρίστινας παραμένουν αναπόσπαστο μέρος της ευρωπαϊκής προοπτικής του Κοσόβου·

24. επαναλαμβάνει την πλήρη υποστήριξή του προς τον διάλογο υπό την αιγίδα της ΕΕ και εκφράζει την ικανοποίησή του για τον διορισμό του κ. Peter Sørensen ως Ειδικού Εντεταλμένου της ΕΕ για τον διάλογο μεταξύ Βελιγραδίου και Πρίστινας έως τις 29 Φεβρουαρίου 2028·

25. επαναλαμβάνει τη σημασία της εποικοδομητικής δέσμευσης εκ μέρους των αρχών του Κοσόβου και της Σερβίας, προκειμένου να επιτευχθεί μια συνολική νομικά δεσμευτική συμφωνία εξομάλυνσης, με βάση την αμοιβαία αναγνώριση και σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο· καλεί τόσο το Κόσοβο όσο και τη Σερβία να εφαρμόσουν τις συμφωνίες των Βρυξελλών και της Οχρίδας, συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης της Ένωσης / Κοινότητας Δήμων με σερβική πλειοψηφία και της άρσης της αντίθεσης της Σερβίας όσον αφορά τη συμμετοχή του Κοσόβου σε περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς, καθώς και να αποφύγουν μονομερείς ενέργειες που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τη διαδικασία διαλόγου·

26. αναμένει από το Κόσοβο και τη Σερβία να συνεργαστούν πλήρως και να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την ταχεία προσαγωγή στη δικαιοσύνη των δραστών της τρομοκρατικής επίθεσης του 2023 στο χωριό Banjska· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι η Σερβία δεν έχει ακόμη ασκήσει δίωξη κατά των υπαιτίων, κυρίως κατά του Milan Radoičić, αντιπροέδρου του κόμματος Srpska Lista·

27. σημειώνει την άγνωστη μοίρα έως και 1 590 αγνοουμένων, με μόνο 26 υποθέσεις να έχουν επιλυθεί μεταξύ Απριλίου 2024 και Σεπτεμβρίου 2025·

28. επαναλαμβάνει τη σημασία της KFOR και επαινεί τις συνεχείς προσπάθειές της για τη διασφάλιση ενός ασφαλούς και προστατευμένου περιβάλλοντος στο Κόσοβο και στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων εν γένει·

Κοινωνικοοικονομικές μεταρρυθμίσεις

29. σημειώνει ότι το Κόσοβο έχει προετοιμαστεί σε μέτριο βαθμό στους τομείς της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής και της ανταγωνιστικότητας· τονίζει ότι πρέπει να ευθυγραμμίσει το δημοσιονομικό της πλαίσιο με το κεκτημένο της ΕΕ και να αντιμετωπίσει τις διαρθρωτικές αδυναμίες, συμπεριλαμβανομένης της στενής μεταποιητικής βάσης και της δύσκολης πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση·

30. σημειώνει ότι το Κόσοβο έχει σημειώσει κάποια πρόοδο όσον αφορά την προετοιμασία για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, μεταξύ άλλων όσον αφορά την επέκταση των διαδικτυακών υπηρεσιών και της κάλυψης 5G· εκφράζει τη λύπη του για το γεγονός ότι μόνο το 10 % των δημόσιων υπηρεσιών παρέχονται επί του παρόντος διαδικτυακά και ότι η ψηφιοποίηση παραμένει κατακερματισμένη·

Ενέργεια, περιβάλλον, βιώσιμη ανάπτυξη και συνδεσιμότητα

31. σημειώνει ότι το Κόσοβο εξακολουθεί να εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από παρωχημένες μονάδες ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα και πρέπει να επιταχύνει τις επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση·

32. ενθαρρύνει το Κόσοβο να ενισχύσει τη θεσμική και διοικητική του ικανότητα να υλοποιεί στρατηγικά έργα υποδομών και να συνεχίσει να υλοποιεί εκκρεμή έργα συνδεσιμότητας στους τομείς των μεταφορών και της ενέργειας·

33. παροτρύνει το Κόσοβο να διασφαλίσει ότι λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα για τη διαχείριση των προστατευόμενων περιοχών, την τροποποίηση του νόμου για τη διαχείριση των αποβλήτων και την εφαρμογή του νόμου για την κλιματική αλλαγή·

°

° °

34. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, την Επιτροπή, την Αντιπρόεδρο της Επιτροπής / Ύπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, τις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και στον Πρόεδρο, την Κυβέρνηση και την Εθνοσυνέλευση του Κοσόβου.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς τις πολιτικές και κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις στο Κόσοβο. Με την παρούσα έκθεση, στόχος μας είναι να παρουσιάσουμε την αξιολόγηση του Κοινοβουλίου σχετικά με την κατάσταση στο Κόσοβο και, εκτός από την έκθεση προόδου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2025, την πολιτική αξιολόγηση του Κοινοβουλίου σχετικά με την εξεταζόμενη περίοδο στο Κόσοβο. Συνοπτικά, το 2025 πρέπει να θεωρηθεί χαμένο έτος για το Κόσοβο, καθώς μετά τις τακτικές εκλογές για την Εθνοσυνέλευση τον Φεβρουάριο δεν κατέστη δυνατό να τεθεί σε λειτουργία ούτε νομοθετικό όργανο ούτε κυβέρνηση. Μολονότι και οι τρεις εκλογές, οι οποίες διεξήχθησαν στο Κόσοβο το 2025 — δύο κοινοβουλευτικές και μία τοπικής αυτοδιοίκησης— διεξήχθησαν ειρηνικά και με ομαλό τρόπο, η κανονική πολιτική διαδικασία διαταράχθηκε σε μεγάλο βαθμό. Ως εκ τούτου, επλήγησαν αρκετές πολιτικές και οικονομικές μεταρρυθμίσεις και το σχέδιο ανάπτυξης για τα Δυτικά Βαλκάνια δεν μπόρεσε να εφαρμοστεί.

Όπως επισημαίνεται σε προηγούμενες εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το Κόσοβο έχει σημειώσει αξιοσημείωτη πρόοδο όσον αφορά τις εκλογικές μεταρρυθμίσεις, την οικονομική ανθεκτικότητα και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά τη μεταρρύθμιση του δικαστικού συστήματος, την ελευθερία των μέσων ενημέρωσης, την αποτελεσματικότητα της δημόσιας διοίκησης και την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών. Η συνεχής δέσμευση για ολοκληρωμένες μεταρρυθμίσεις και συμπεριληπτική διακυβέρνηση έχει ουσιαστική σημασία για την πρόοδο του Κοσόβου στην πορεία του προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση.

Πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει το Κόσοβο είναι χρονίζοντα προβλήματα, η επίλυση των οποίων απαιτεί τη συμμετοχή ολόκληρης της περιοχής στην ευρύτερη διαδικασία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο διάλογος Πρίστινας-Βελιγραδίου, ο οποίος δρομολογήθηκε ώστε να επιτευχθεί αμοιβαία αποδεκτός συμβιβασμός, δυστυχώς δεν απέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Ο διάλογος ήταν ουσιαστικά αδρανής το 2025. Αυτό οφείλεται επίσης στο γεγονός ότι το Κόσοβο δεν διέθετε κυβέρνηση με εντολή και εξουσία και οι διαπραγματεύσεις με τη μορφή αυτή δεν έχουν προοπτικές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, καθώς και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τα κράτη μέλη, πρέπει οπωσδήποτε να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διασφαλίσουν τη συνέχιση του διαλόγου Πρίστινας-Βελιγραδίου με νέα πνοή. Ως εκ τούτου, η παράταση της εντολής του Ειδικού Εντεταλμένου Peter Sörensen έως τον Φεβρουάριο του 2028 είναι ιδιαίτερα ευπρόσδεκτη.

Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπήρξε μια από τις σημαντικότερες επιτυχίες της ΕΕ και πρέπει να συνεχιστεί. Ο ευρύτερος γεωπολιτικός στόχος της διεύρυνσης είναι η εξάλειψη των λεγόμενων γκρίζων ζωνών από τον χάρτη της Ευρώπης. Οι σημαντικές αλλαγές που έχουν επέλθει στο πλαίσιο του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας πρέπει να αυξήσουν την ετοιμότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αντιμετωπίσει ανταγωνιστικούς αυταρχικούς παγκόσμιους παράγοντες. Τόσο η Ρωσία όσο και η Κίνα έχουν δείξει ότι έχουν πολύ σαφή συμφέροντα στα Δυτικά Βαλκάνια.

Η ευρωπαϊκή ολοκλήρωση του Κοσόβου είναι μια αμφίδρομη διαδικασία. Προκειμένου το Κόσοβο να πραγματοποιήσει τις αναγκαίες μεταρρυθμίσεις, απαιτείται βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων ενίσχυσε περαιτέρω τις διαπροσωπικές επαφές και την ευρωπαϊκή προοπτική των πολιτών του Κοσόβου. Ωστόσο, τα

κατασταλτικά μέτρα που θεσπίστηκαν το 2023 είχαν πολύ αρνητικό αντίκτυπο στην πρόοδο του Κοσόβου προς την Ευρώπη. Μολονότι τα μέτρα της ΕΕ άρχισαν σταδιακά να χαλαρώνουν, ο αντίκτυπός τους στην κοινωνία παραμένει πολύ ανησυχητικός. Διάφορες οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εθνικές μειονότητες, καθώς και μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν λάβει σημαντική λειτουργική ενίσχυση από προγράμματα της ΕΕ, επηρεάζονται ιδιαίτερα από τα μέτρα. Τα μέτρα έχουν επίσης δυνητικά αρνητικό αντίκτυπο στην αξιοπιστία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον πληθυσμό του Κοσόβου. Μολονότι η στήριξη προς την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέμεινε πολύ υψηλή, εξακολουθεί να υπάρχει κίνδυνος να μειωθεί ως αποτέλεσμα των μέτρων.

Ο εισηγητής επιθυμεί με την παρούσα έκθεση να παραθέσει μια εικόνα και μια εκτίμηση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τα σημαντικότερα επιτεύγματα και τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα και θα αντιμετωπίσει στο εγγύς μέλλον το Κόσοβο. Δεν είναι ασφαλώς δυνατόν να καλυφθεί το σύνολο των προβληματικών τομέων και των προκλήσεων στην παρούσα έκθεση. Μια από τις βασικές προϋποθέσεις για την εκπόνηση της παρούσας έκθεσης ήταν η πραγματοποίηση επίσκεψης στο Κόσοβο κατά τη διάρκεια ενημερωτικής αποστολής και συναντήσεων, μεταξύ άλλων, με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, εκπροσώπους των εθνικών μειονοτήτων και επιχειρήσεων.